

Национална програма от мерки за контрол при каламитет на гъботворка (*Lymantria dispar* L.)

Автор(и): Растителна защита
Дата: 21.02.2017 Брой: 2/2017

*Националната програма от мерки за контрол при каламитет на гъботворка (*Lymantria dispar* L.) е насочена към ограничаване щетите от неприятеля в секторите на земеделието и горите. Предназначена е за експерти и специалисти в областта на растителната защита, експерти и специалисти по лесозащита и земеделски производители.*

Гъботворката е естествено разпространена в Палеарктичната зоогеографска област - Европа, Азия, Япония и Северна Африка. Познати са две раси на вида - европейска и азиатска. Морфологично те не се различават, но има специфични особености в тяхното поведение и екология. Основният отличителен белег се състои в това, че женските

пеперуди от азиатската раса могат да летят, докато тези от европейската само пълзят.

През 1869 г. европейската раса е пренесена случайно от Франция в Северна Америка - в района на Бостън, щата Масачузетс. Поради отсъствие на естествени неприятели в новозаетите територии гъботворката бързо се разпространява и придобива статут на основен вредител по широколистната растителност.

Днес видът е повсеместно разпространен в североизточните райони на САЩ и Канада, но непрекъснато разширява своя ареал на запад и юг. През 2003 г. гъботворката е проникнала и в Нова Зеландия, където се осъществява програма за унищожаване на популацията и недопускане на

нови инвазии.

Гъботворката е полифаг - европейската раса е свързана трофично с 250-300, а азиатската раса с над 450 вида растения. Тя напада почти всички овощни и горски видове, но и двете раси предпочитат различни видове дъб (*Quercus spp.*)

В България гъботворката е разпространена навсякъде у нас. Появява се периодично и нанася големи поражения не само на овощните дървета, но и на горите. Особено големи са щетите по дъбовите насаждения в равнинните и горските райони до 600-800 m надморска височина. Масово се размножава след засушаване при по-високи летни температури и слаби валежи.

Цели на националната програма

1. Ограничаване разпространението и щетите от гъботворката по земеделските култури и горският фонд
2. Определяне на действителните поражения при каламитет на гъботворката по земеделските култури и горите;
3. Оценка на икономическото въздействие при каламитет на неприятеля;

4. Разработване на мониторинг за развитието на гъботворката;
5. Разработване на мерки за ефективен контрол на неприятеля;
6. Осигуряване на финансова подкрепа на засяганите от каламитетно размножаване на гъботворката юридически и физически лица;

Цялата програма от мерки за контрол при каламитет на гъботворка (*Lymantria dispar* L.) може да видите [ТУК](#)